

Tütünsüz Şehirler

Dilek ASLAN

(diaslan@hacettepe.edu.tr)

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Halk Sağlığı Anabilim Dalı

31.5.2021

Terimler

- Sağlıklı Şehir
- Dumansız Şehir
 - Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi gereği aşağıdaki alanların %100 dumansız olması gerekir:
 - Kamuya açık kapalı alanların tamamı
 - Toplu taşıma
 - Kapalı ortam çalışma alanları (otel, havaalanı, restoranlar, vb)
 - Tütün
 - (Tütün) Dumansız Şehir

Bilinmesi gerekenler

- Gerekçeler
- Modelin amacı ve temel bileşenleri
- Örnekler
- Nasıl uygulayalım
- Bundan sonra?

Gerekçeler

- Pasif etkilenim; önemli bir halk sağlığı sorunu
 - Her yıl yaklaşık bir milyon kişi yaşamını kaybediyor
 - Yeti kaybı için önemli bir risk
 - Tütün kullanmadıkları halde risk altında olmak
 - Risk altında olan gruplar (çocuk, kadın, yeti kaybı, vd)
 - Önlenebilir (kamusal bir sorumluluk)
- ‘Tütünsüz’ uygulamaların yararına dair bilimsel kanıtlar mevcut

‘Tütünsüz’ uygulamaların yarara dair bilimsel kanıtlar

- Tütünsüz (açık/kapalı) ortamlar
 - Kalp krizi ve inme nedenli ölümlerde azalma
 - Çocukların pasif etkilenime bağlı oluşan sağlık sorunlarında azalma
 - Çalışan sağlığında iyileşme
 - Sağlıklı çevreye katkı (atık önleme, vb)
 - Evlerde tütün kullanımının azalması
 - Sosyal normlarda pozitif değişim
 - Gençler için olumlu model olma
 - Diğer (ekonomi, vb)

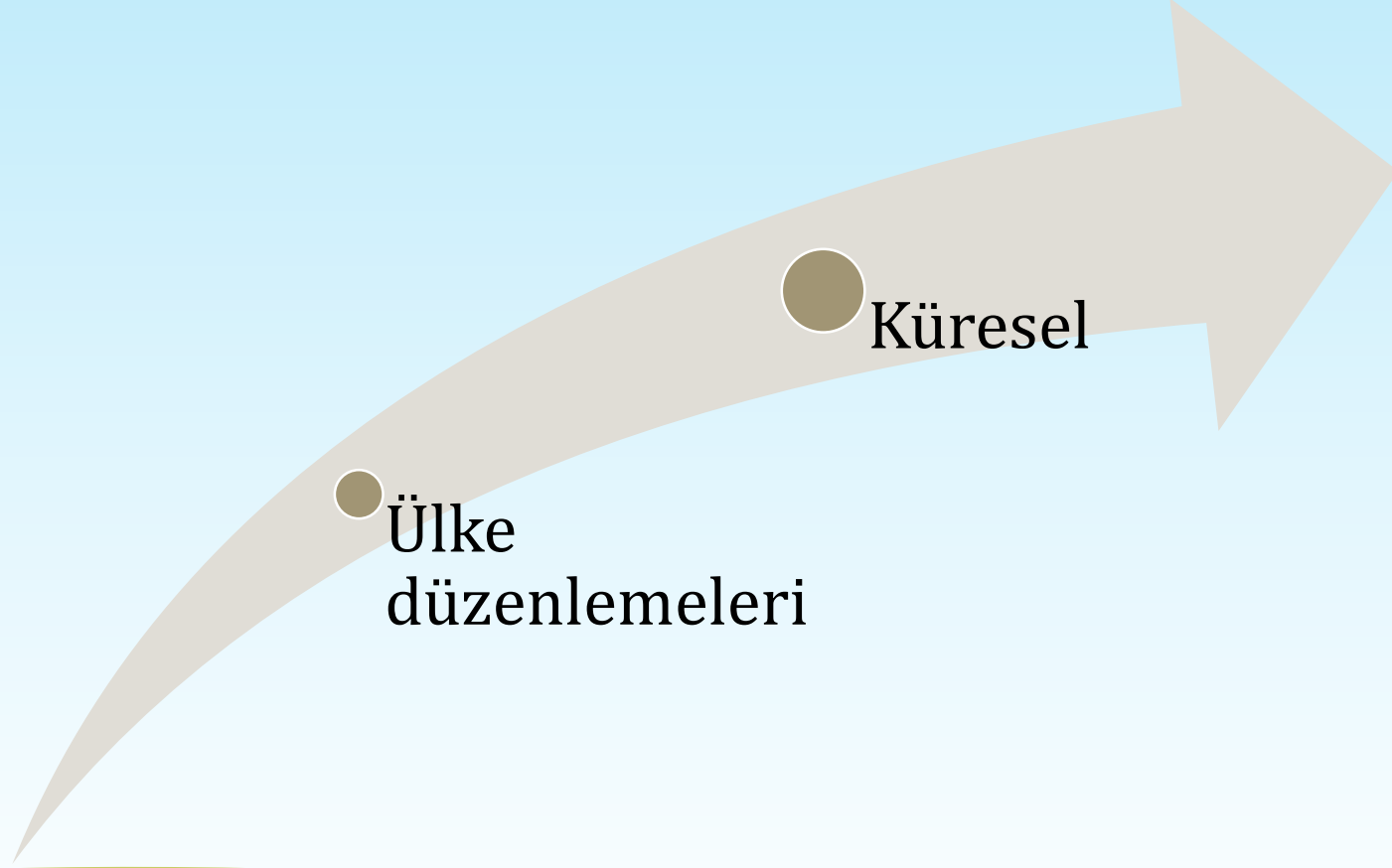

Xiao H, Zhang H, Wang D, Shen C, Xu Z, Zhang Y, Jiang G, Yang G, Wan X, Naghavi M. Impact of smoke-free legislation on acute myocardial infarction and stroke mortality: Tianjin, China, 2007-2015. *Tob Control*. 2020 Jan;29(1):61-67. doi: 10.1136/tobaccocontrol-2018-054477.

Schoj V, Alderete M, Ruiz E, Hasdeu S, Linetzky B, Ferrante D. The impact of a 100% smoke-free law on the health of hospitality workers from the city of Neuquén, Argentina. *Tob Control*. 2010 Apr;19(2):134-7.

Platter HN, Pokorny SB. Smoke-free signage in public parks: impacts on smoking behaviour. *Tob Control*. 2018 Jul;27(4):470-473. doi: 10.1136/tobaccocontrol-2016-053624.

Tütünsüz dış ortamlar

Tütünsüz dış ortamlar

Düzenlemeler

- Mevzuat
- Yaklaşım

Küresel

Ülke
düzenlemeleri

Tütünsüz dış ortamlar

Düzenlemeler

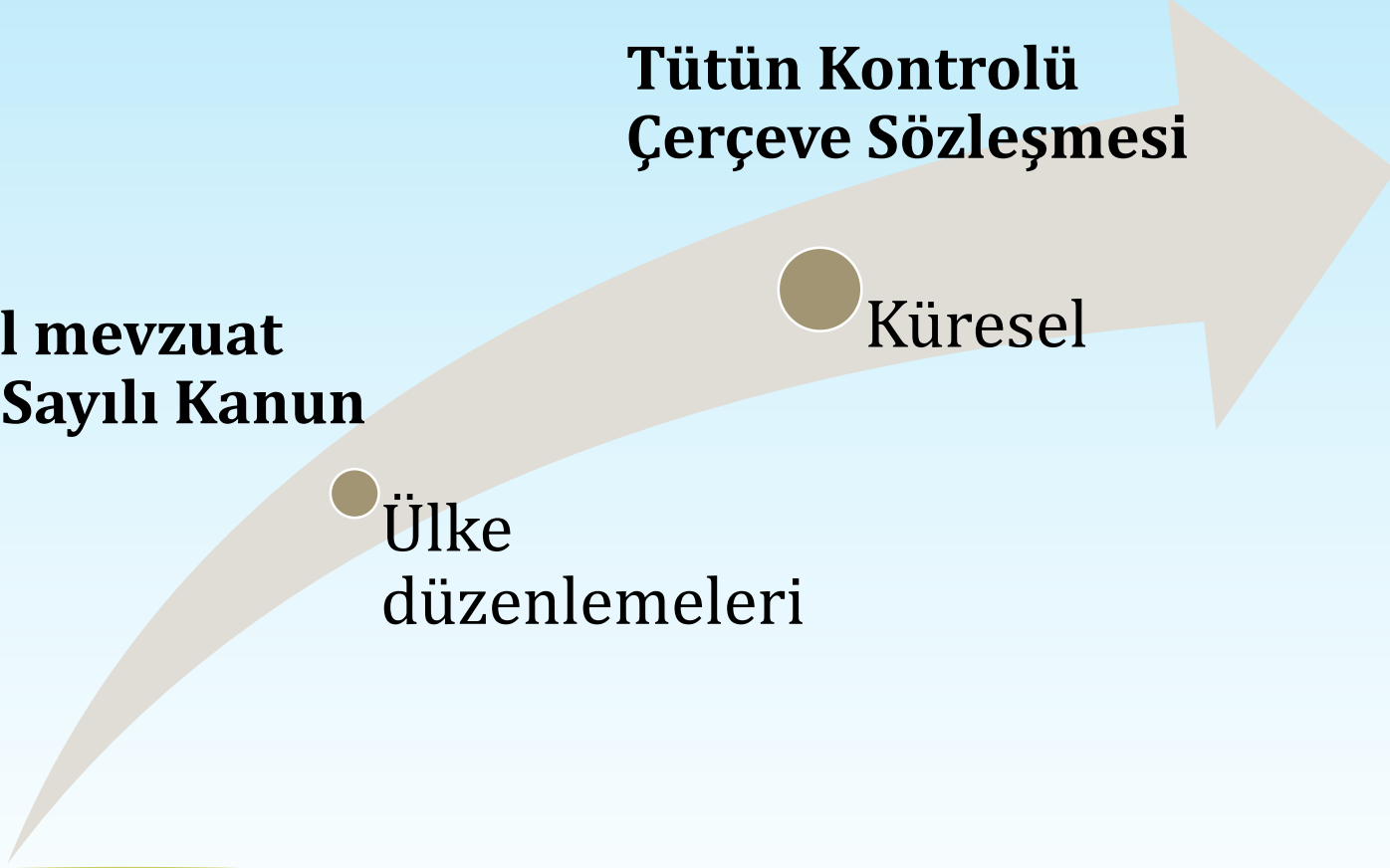
- Mevzuat
- Yaklaşım

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi

Ulusal mevzuat
4207 Sayılı Kanun

Ülke
düzenlemeleri

Küresel

Tütünsüz dış ortamlar

Düzenlemeler
-Mevzuat
-Yaklaşım

**Tütün Kontrolü
Çerçeve Sözleşmesi**

**Ulusal mevzuat
4207 Sayılı Kanun**

**Ülke
düzenlemeleri**

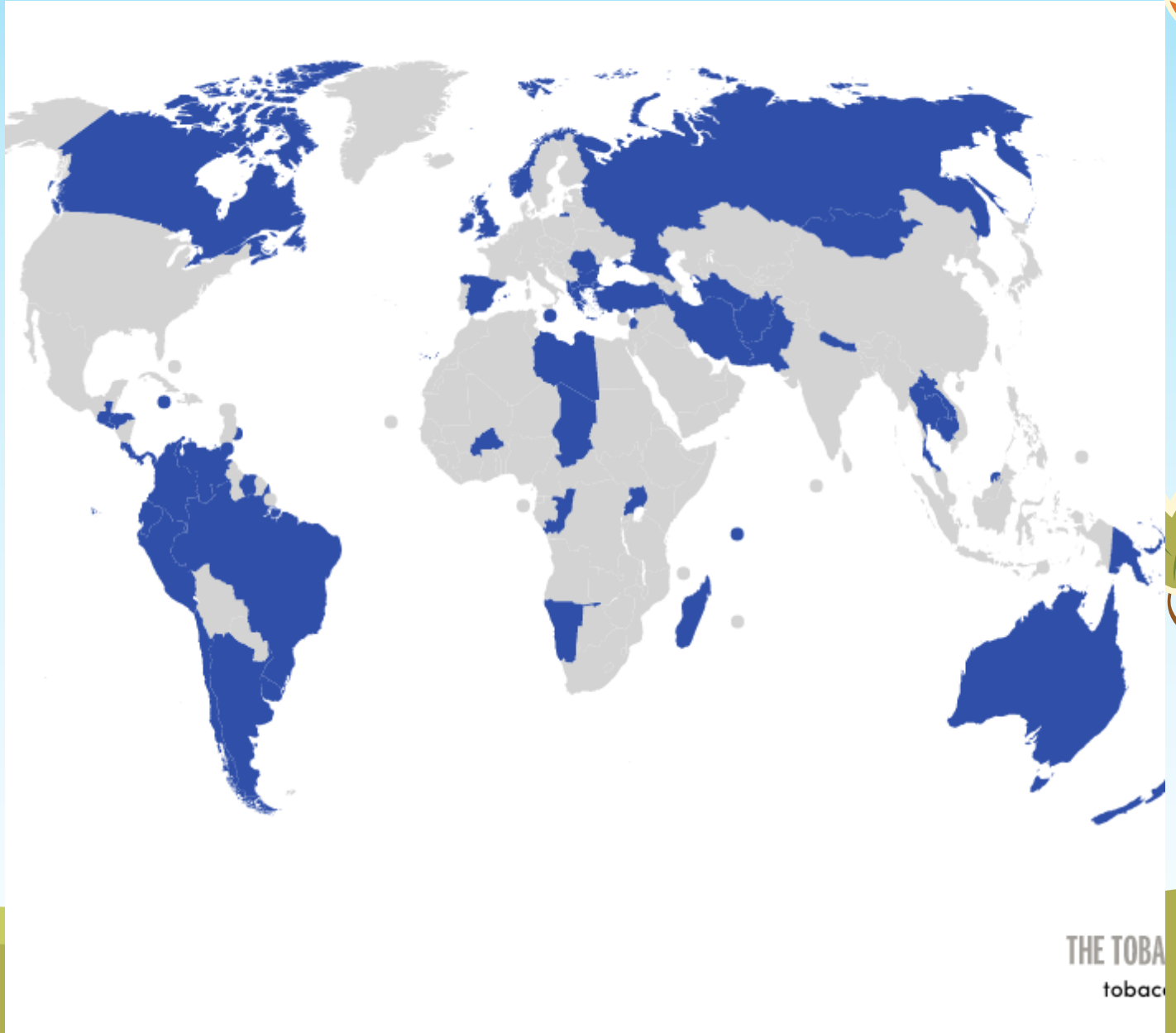
Küresel

**Uygulamanın
toplum
tarafından
kabulü**

Dünyada durum

Kamuya açık alanları dumansız olan
ülkeler

Dünyada durumun çerçevesi

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi

M-POWER

Ulusal mevzuat

Örnekler

Birleşik Krallık, Manchester

UK city bans smoking outside pubs and restaurants during COVID-19

Manchester has implemented a ban on smoking outside pubs and restaurants. Due to COVID-19...

Created On: 24/08/2020 (Last updated: 24/08/2020)

Manchester has implemented a ban on smoking outside pubs and restaurants. Due to COVID-19 restrictions, many food and drink retailers have been granted 'pavement licences' in order to continue serving food whilst reducing the risk of spreading the virus.

Örnekler

Beverly Hills, ABD

NATION

Smokers, beware: Beverly Hills says it is the first US city to ban tobacco sales

Vandana Ravikumar USA TODAY

Published 10:14 p.m. ET Jun. 5, 2019 | Updated 11:09 a.m. ET Jun. 6, 2019

Örnekler

Endonezya, Bandung

Örnekler

Hindistan, Bengaluru

Örnekler

Nepal, Katmandu

Örnekler

Uganda, Kampala

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat

4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Kanunu

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik

Dikkat!

- ✓ Toplumda karşıtlık
- ✓ Tütün endüstrisi taktikleri

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma

- ✓ Her türlü kaynak
 - ✓ Maddi, insan kaynağı, sürdürülebilir çalışmalar için gerekliliklerin karşılanması

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Toplum katılımı

Hedefler

- ✓ Açık alanlar
- ✓ Evler
- ✓ Toplu taşıma
- ✓ Ortak kullanılan alanlar
- ✓

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Toplum katılımı-Farkındalık çalışmaları

31 Mayıs Tütünsüz Bir Dünya Günü (World No Tobacco Day)

‘Tütünü Bırakmaya Söz Verin’

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim

Amaç

- ✓ Tanıtım
- ✓ Toplumun reaksiyonlarını anlama ve gerekli yanıtları zamanında üretme
- ✓ Toplum katılımının önündeki engelleri aşmaya katkı
- ✓ Farkındalık artırıcı çalışmalara destek

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

1. Basit, kolay uygulanabilir, kapsayıcı bir mevzuat
2. Karşı çıkmalara yönelik hazırlık ve eylemlilik
3. İyi bir planlama, uygulamalar için kaynak ayırma
4. Toplum katılımı
5. Uygulamaların tanıtımı, medya ile iletişim
6. Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Tütünsüz şehirler için başlıca adımlar

Uygulamaların ve etkilerinin izlenmesi, sonuçların değerlendirilmesi

Ne yapmalı?

Karar verilmesi

- Uygulamayı n bir parçası olmak için karar verelim

Bir araya gelinmesi

- Ortak bir çalışma platformu oluşturalım

Yerel durum tespiti

- Yerelde durum tespiti yapalım
- Eksikleri saptayalım
- Kamuoyu tanıtımı yapalım
- Direnç noktalarını tespit edelim
- Toplum katılımını sağlayalım

Eksiklerin giderilmesi

- Eksiklerin giderilmesi için farkındalık artıralım
- Kanun'un uygulanması na katkı sağlayalım

İzleme ve değerlendirme çalışmaları

- İzleme ve değerlendirme çalışmaları için mekanizma kuralım
- İş birliği içinde olalım
- Düzenli toplantılarla paylaşımlar da bulunalım
- Eksiklerin giderilmesi için sistem oluşturalım

Dikkat...

Çıkar çakışmalarının önlenmesi
Bilimsel yaklaşımların benimsenmesi
İş birlikleri ve çok disiplinli çalışmalara öncelik verilmesi

Şimdi...

Deneyimler (şimdiye kadar neler yaptık?)

Geleceğe dair düşünceler (şimdiden sonra neler yapabiliriz?)

Dilek ASLAN

(diaslan@hacettepe.edu.tr)

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakóltesi

Halk Sağlığı Anabilim Dalı

31.5.2021

